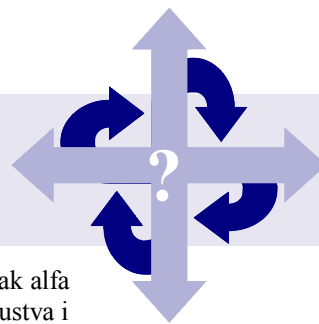

ORJENTACIJA

Andreas Kräuter
ALFA TEČAJ
Kritički osvrt

U doba kad naizgled postaje sve teže propovijedati evanđelje, jedna nova evangelistička metoda, nazvana **Alfa tečaj**, dobija sve više pristalica. Prema službenim podacima, samo se 1999-te širom svijeta provelo više od 14 000 tečajeva s više od 570.000 sudionika. Navodno je 80% sudionika došlo do osobne vjere. Smijemo li se uopće, suočeni s tako uspješnim podacima, kritički osvrnuti na taj tečaj? Zar brojevi nisu dovoljan dokaz da Bog djeluje?

Upravo stoga što je toliko ljudi pod utjecajem tog tečaja, važno je kritički ispitati njegov sadržaj. Pri tome nam samo Biblija, Božja riječ, može biti mjerilo za takvo ispitivanje.

1. Što je alfa-tečaj?

Posljednjih je godina alfa-tečaj postao poznat kao najuspješnija metoda evangelizacije. Provodi se u više od 100 zemalja, u najrazličitijim zajednicama i crkvama, a također i u zatvorima i na fakultetima.

Alfa tečaj je nastao prije otprilike 20 godina u anglikanskoj crkvi u Londonu, *Holy Trinity Brompton Church*. **Nicky Gumbel**, danas pastor te crkve, razvio je već postojeću podlogu uvodnih tečajeva u kršćansku vjeru sve do današnjeg oblika.

Taj se tečaj sastoji od 15 lekcija koje se obrađuju tijekom razdoblja od oko deset tjedana. Jedna večer tečaja obično počinje zajedničkom večerom, nakon toga slijedi predavanje koje uvodi u temu, a potom se u malim grupama razgovara o onome što se čulo.

Važan sastavni dio tečaja je vikend na temu *Sveti Duh*. Ponekad se, uz to, provodi večer blagoslova i ozdravljenja. Završnicu čini *fešta* s prijateljima sudionika tečaja na kojoj ih se želi pozvati na sljedeći alfa tečaj.

Alfa tečaj i njegovi popratni spisi su, u međuvremenu, prevedeni na najmanje 27 drugih jezika. Na nhrvatskom jeziku izdali su ga nakladnici **Logos iz Daruvara**. Najpoznatija je postala *Knjiga teksta* uz alfa tečaj pod naslovom *Životna pitanja* autora Nicky Gumbela. Od istog autora potječe **GOVORITI**

DRUGIMA kao pomoć za početak alfa tečaja, a koja sadrži zapisana iskustva i savjete. Za mlade postoji posebni alfa tečaj. Dakle, zajednicama koje žele provoditi alfa-tečaj stoji na raspolaganju jedan promišljeni koncept, sa svim neophodnim materijalima. Savjetovanje i školovanje nude internacionalni alfa-uredi kao i alfa-savjetnici nadležni za pojedine crkve ili regije.

Sadržajno se alfa tečaj, prema Gumbely, ograničava "na ono u čemu se slažu sve veće denominacije i tradicije". (*GOVORITE DRUGIMA* str. 195). "Dodatno, alfa u svojoj univerzalnoj širini doprinosi i micanju barijera između zajednica i konfesija. Odjednom kršćani različitih ispovijesti vuku iste strane užeta. Alfa ostaje alfa, bilo da ga nude katolici, baptisti ili CVJM. Time nastaje jedna misijska koalicija".

Organizatorima tečaja se, doduše, preporuča prilagodljivost, ali "samo uz preduvjet da se bitni elementi, suština i identitet tečaja, sačuvaju." (*GOVORITE DRUGIMA*, str. 197). Pri tome je jasno naglašeno da se sadržaj podučavanja treba temeljiti na cijelom materijalu knjige *Životna pitanja*.

2. Što alfa tečaj čini tako atraktivnim?

Kako to da se taj tečaj provodi u sve većem broju zajednica? Mogli bi to biti sljedeći razlozi:

a) funkcionira i primjeren je vremenu
Izgleda da je to glavni argument onih koji ga koriste.

"Kad sam prvi put bio na jednoj alfa konferenciji, mislio sam: ili nam svima Nicky Gumbel priča lažne priče, ili se uistinu ljudi mijenjaju na prekrasan način. Nakon osmog tečaja mogu reći: uistinu funkcionira." To je razmišljanje našeg doba. Ono što donosi uspjeh, mora biti dobro. Ako netko dođe do zajednice, mora da Bog stoji iza toga. Tko još pita što Božja riječ za to kaže? "U alfa tečaju su za mene, na upravo idealan način, sjedinjena najvažnija načela postmoderne evangelizacije".

b) Alfa tečaj ne izaziva konfrontacije
"Kroz jednostavan, neukočeni način života vjere, kako je Isus činio, nastaju prirodne, nekomplikirane veze s prijateljima i susjedima. U takvoj atmosferi je lako tražiti odnos s Bogom. Izgleda kao da je alfa idealna pomoć za to."

„Alfa“ u svojoj univerzalnoj širini doprinosi i micanju barijera između zajednica i konfesija. Odjednom kršćani različitih ispovijesti vuku iste strane užeta. Alfa ostaje alfa, bilo da ga nude katolici, baptisti ili CVJM.

Istaknuto je da ljudi mogu upoznati evanđelje na odgovarajući način, bez konfrontacija. Zajedničkom večerom, otvorenoušću za pitanja i pokojom anegdotom, potiče se opuštenu atmosfera.

Odgovarajući alfa vicevi stoje voditeljima tečaja na raspolaganju. Sudionici se trebaju dobro osjećati.

U knjizi *Vodič (GOVORITE DRUGIMA, str. 176)* čak se preporučuje Biblije držati donekle skrivene, po strani, da se gosti ne preplase! Prilikom završne svečanosti se preporučuje ne pomoliti se prije jela "da gostima ne bi bilo neugodno." (str. 63). Gerald Cotes čak kaže: "Tečaj pričinjava zadovoljstvo i nikome ne prijeti, isto kao sam naš Gospodin!"

"Tečaj pričinjava zadovoljstvo i nikome ne prijeti, isto kao sam naš Gospodin!"

3. Kome je namijenjen alfa tečaj?

Alfa tečaj želi evanđeljem doseći one koji su daleko. Začudo, samo se tri lekcije, od ukupno petnaest, odnose na tu ciljnu grupu. Teme ostalih dvanaest lekcija, suprotno tome, upućene su već vjernima. Trebaju li onda oni, koji nakon prve tri lekcije nisu postali vjernici, razumjeti te teme? (1. Kor. 2,14.) Zar neće, umjesto novom životu, biti dovedeni novom kršćanskom stilu?

Ista opasnost postoji u vezi s pomagačima u malim grupama, koji, prema Gumbely, ne moraju obvezno već biti kršćani, kao i tamo gdje se nekršćani, ponavljanjem izgovorenog modela molitve, navode na kršćansko ponašanje (*GOVORITE DRUGIMA, str. 61+106*). Kršćanski život i vjera u Krista su dvije temeljno različite stvari.

Gumbel, izgleda, polazi sa stanovišta da su svi ljudi u crkvama, uključujući i Rimokatoličku, vjernici jer on, u svojoj knjizi *Životna pitanja*, u podnaslovu *Božji narod* piše: "Univerzalna crkva je ogromna. Prema 'Enciklopediji Britanici' danas obuhvaća 1,7 milijardi ljudi." (*Životna pitanja str. 201 i Alfa tečaj, str. 64*). Nedostaje činjenica da većina članova crkvi nisu rođeni od Boga i zato ne pripadaju Božjem narodu.

4. Odnos prema Rimokatoličkoj crkvi

Alfa tečaj se potiče unutar Rimokatoličke crkve. Posebice za svećenike i crkvene suradnike, nesigurne odgovara li njihovim crkvama, katolički alfa ured je izradio posebnu brošuru *Alfa za katolike, pitanja i odgovori*. Iz te brošure slijede neki citati:

"Iako je ovo tečaj anglikanskog ishodišta, **alfa materijal prema katolicima pokazuje vrlo otvoren stav**. Učenja alfa tečaja prije upućuju na put kooperacije među crkvama, nego što izazivaju rivalitet." (str. 18).

"Jesu li se ljudi obratili Kristu, rađa se želja za

višim: **želi se podučiti punina božanske objave** (kako je izrečeno u Katekizmu) i uključiti u potpuni sakramentalni život crkve." (str. 19/20).

"Nadamo se da ovaj tečaj, ljudima koji su došli do vjere, pomaže da postanu **živi katolici** koji samouvjerenom ulažu svoje darove i talente kako bi kroz crkvu gradili Božje kraljevstvo." (str. 24)

Alfa tečaj preporučuju i rimokatolički kardinali i biskupi. U časopisu *Alfa tečaj international* (Br. 1,'99, str. 6 i dalje) hvalio je kardinal Keeler (USA) pozitivan utjecaj alfa tečaja na rimokatoličke župe. Ljudi koji su tamo posjećivali neki alfa tečaj su

konačno "spremni i željni više učiti o našoj crkvi i njenim sakramentima." Rimokatolički biskup Ambrose Griffiths priznaje: "**Alfa tečaj ne sadrži ništa što proturječi temeljnim katoličkim vjerskim uvjerenjima.**" (*Alfa za katolike str. 35*)

Kako je to moguće? Jedino tako da se važni dijelovi biblijske poruke oslabljuju ili izostavljaju, a umjesto toga da se, na različitim mjestima, upotrebljavaju izrazi u katoličkom kontekstu. Riječ *bogoslužje* se, u jednom dahu, naziva *misa*. (*Alfa tečaj str. 65*). U prvom *Alfa tečaja* (1996, str. 64) jedna predložena "molitva predanja" se stavlja na istu razinu s "obnavljanjem krštenja."

U pismima Nickyja Gumbela mnogi se poznati katolici pozitivno spominju, primjerice **Papa**, njegov (dvorski) propovjednik **Raniero Cantalamessa** ili **majka Tereza**.

Prema Nickyju Gumbelu, razlike između protestanata i katolika su "totalno nebitne uspoređujući ono što nas veže"; "moramo ljudima dati slobodu da o drugorazrednim stvarima imaju različito mišljenje."

"Alfa tečaj ne sadrži ništa što proturječi temeljnim katoličkim vjerskim uvjerenjima."

Rimokatolička crkva ne uči o drugorazrednim stvarima nešto drugo, nego o fundamentalnim istinama Pisma: osobi Isusa Krista, njegovoj žrtvi, evanđelju i putu spasenja. Tako alfa tečaj nije ništa drugo nego dalji korak na putu konfesija jednih prema drugima - ekumeni.

5. Alfa tečaj je karizmatSKI

U alfa tečaju detaljno se obrađuju poznata (dijelom netočna) **karizmatSKA učenja**. Krštenje Duhom Svetim se izjednačava s ispunjenjem Duhom Svetim, dar govora u jezicima često slijedi krštenju Duhom (*Životna pitanja, str. 144*) i karizmatSKOM "službom molitve". Jedan cilj alfa tečaja je da ljudi budu ispunjeni Duhom Svetim. (*Životna pitanja, str. 22*).

Lekcija 10, koja se obično održava u vrijeme zajedničkog vikenda, potpuno je posvećena ovoj temi. Sveti Duh se tada izričito moli da dođe i ispuni sudionike.

Zašto je to loše? Za razliku od Gumbela, Biblija razlikuje "krštenje Duhom Svetim" i "ispunjenje Duhom Svetim". Istinski vjernici su krštenje Duhom Svetim (Mt. 3,11) dobili već kod nanovorođenja (1 Kor. 12,13). Oni ne moraju moliti Duha Svetog da dođe jer on već u njima stanuje (Rim. 8,9; Ef. 1,13). Druga stvar je "punina Duha Svetog" (Dj. 7,55; 11,24), a što je ovisno o našoj poslušnosti i našoj predaji. To nije jednom zauvijek postignuto stanje (usp. *Životna pitanja* str. 42), kako nam pokazuje poticaj u Efežanima 5,18. Novi zavjet nas nigdje ne potiče da molimo Boga da nas ispuni Duhom Svetim.

Kako je uobičajeno u karizmatičkom pokretu, **prejako se naglašava dar govora u jezicima** (*Alfa tečaj*, str. 46-48). Doduše, "nije neophodan znak za to da je netko ispunjen Duhom Svetim" (*Alfa tečaj*, str. 46; *Životna pitanja*, str. 143+147), ali "ne postoji razlog zbog kojeg netko, tko želi imati taj dar, ne bi ga trebao dobiti." (*Životna pitanja*, str. 147; *GOVORITE DRUGIMA*, str. 141).

Prilikom molitve da dođe Duh Sveti, voditelji trebaju ohrabrivati sudionike "da govore u nekom drugom jeziku" (*Knjižica za trenera*), mora se surađivati s Duhom Svetim kako bi se **dobio** taj dar (*Alfa tečaj*, str. 49), a prema *Pitanjima* je potrebno vrijeme kako bio se taj dar **razvio**, kao što treba vremena da se nauči neki jezik (*Pitanja*, str. 171). Za početak se može jednostavno ponavljati molitva u jezicima nekog drugog (*GOVORITE DRUGIMA*, str. 141).

Govor u jezicima "često nastupa kao popratna pojava ispunjenosti Duhom Svetim", uči alfa tečaj (*Životna pitanja*, str. 143 i dalje). On izgleda kao izravniji put prema Bogu jer "nas premješta u stanje iz kojeg Bogu izražavamo ono što osjećamo, a ne moramo koristiti zaobilaznicu u našem maternjem jeziku". Molitva u jezicima pomaže u hvali i štovanju, kad smo pod pritiskom (kao olakšanje) i kao zagovorna molitva. Postoji praktična *Uputa u sedam točaka* kako se samostalno moliti za ispunjenje.

U njoj, između ostalog čitamo: "Ako želite dobiti dar molitve u jezicima, onda molite za to. Otvorite svoja usta i hvalite Boga na bilo kojem jeziku, osim na vašem maternjem ili na nekom drugom koji poznajete. Neka vas nitko ne uvjerava da ste to sami proizveli. Ne odustajte. Potrebno je vrijeme da se razvije taj dar. Samo hrabro! (*Životna pitanja*, str. 150 i dalje).

Pod naslovom *Kako nas Bog vodi?* prvo se, doduše, govori o "poslušnosti prema napisanoj Riječi", ali

nakon toga slijede "dobre misli, jaki dojmovi, osjećaji, kao i proročanstva, snovi, vizije, slike, anđeli i glasovi koji se mogu čuti kao putovi kako nas danas Bog vodi." (*Alfa tečaj*, str. 31/32).

Neki to nazivaju dojmovima ili kao nešto što osjećaju u kostima (*Životna pitanja*, str. 101).

Prema lekciji 13 (*Liječi li Bog još i danas?*) proročke riječi trebaju ohrabriti za očekivanje ozdravljenja od Boga. One se sastoje, primjerice, od **slika** (čovjek vidi dio tijela koji će Bog nekome ozdraviti), **paralelnog osjećanja boli** (simpatička bol: čovjek osjeća bol tamo gdje će Bog ozdraviti nekog drugog, *Alfa tečaj za mlade*, str. 63), **slušanja ili gledanja riječi** ili dojma da moramo reći određene riječi koje za onog koji moli možda uopće nemaju neki smisao (*Alfa-tečaj*, str. 61, usp. *Životna pitanja*, str. 141).

Dok za početak tečaja Isus Krist stoji u središtu, tijekom lekcija sve više Duh Sveti zauzima to mjesto. Više ne stoji u centru Gospodin Isus Krist nego djelovanje Duha Svetog. Tako se, na primjer, zajednički vikend koristi za uvođenje sudionika u iskustvo s Duhom Svetim, umjesto da im se detaljnije objasni evanđelje. Poziv da prime krštenje Duhom Svetim potiskuje biblijsku zapovijed da se pokaju i vjeruju u Krista Isusa na oproštenje grijeha.

6. Božje evanđelje ili "evanđelje po alfi?"

Kakvo se evanđelje propovijeda u prve tri lekcije *Alfa-tečaja*? Je li identično evanđelju koje nalazimo u Bibliji? Ovo pitanje je važno, jer apostol Pavao piše: "proklet onaj koji propovijeda drugo evanđelje!" (Gal. 1,6-9).

Danas se često postavlja pitanje **kojom metodom** trebamo širiti evanđelje. Ali, znaju li uopće pravi vjernici **što sadrži istinsko evanđelje?** U Djelima (primjerice u glavi 17 - Pavao u Ateni) nalazimo kako su prvi kršćani i apostoli, nakon Isusova uskrsnuća, navještali evanđelje, ili današnjim rječnikom rečeno, kako su evangelizirali. U poslanici Rimljanima nalazimo detaljno obrađeno učenje evanđelja.

Značajke Boga i našeg Gospodina Isusa Krista

Alfa tečaj detaljno iznosi da je Isus Krist bio Bog i čovjek. Ova spoznaja neophodna je za spasenje (usp. Iv. 8,24: "Ja sam!" s Izlaskom 3,14: "Ja sam koji jesam!" Iv. 4,2+3).

Inače, alfa tečaj relativno malo podučava o osobi Isusa Krista, posebno ne o Ocu. Jedva nešto o tome da je on Stvoritelj i Održavatelj ljudi, o njegovoj svemoći, njegovoj slavi. Njegovo je biće jednostrano predstavljeno kao ljubav. Da, Bog je ljubav. Ali, On je istovremeno svet i pravedan. U tečaju je naglašeno da je Isus bio čovjek kao i mi, ali ne i da je On, za razliku

od nas, bio potpuno bezgrešan. (Ova činjenica nalazi se samo usputno u knjizi *Životna pitanja*, str. 33+59).

Potpuna ljudska pokvarenost

Alfa tečaj, doduše, pokazuje ljudske grijehove sporadično, ali ništa ne govori o grešnosti ljudske prirode. Čovjek ne samo da griješi, nego je potpuno prožet grijehom. Kao nevjernik, on stoji pod Božjim gnjevom. (Iv. 3,36; Rim. 1,24-28; "predan" Rim. 2,5.6) Potpuno izgubljeno ljudsko stanje ne propovijeda se u ozbiljnosti kako to Biblija čini. Apostoli konfrontiraju ljude direktno s njihovim grijehom. (Dj. 2,23.36; 3,14-15; 7,52-53; 14,15) Isus Krist nije "došao zvati pravedne, nego grešnike na pokajanje" (Lk. 5,31-32; usp. Mt. 18,11). Gdje se to događa u alfa tečaju?

Djelo na Golgoti

Pripadnici rimokatoličke crkve se podučavaju da Isus mora, u svakoj misi, biti ponovno žrtvovan na oproštenje grijeha. Upravo bi njima trebalo jasno naviještati da se žrtva na Golgoti dogodila "jednom zauvijek" (Heb. 9,28; 10,10.14). Otkupljenje na križu je dovršeno (Iv. 19,30).

Gumbel, doduše, spominje ovu činjenicu u kontekstu starozavjetne žrtve (*Životna pitanja*, str. 209 i dalje). Time što on u istom odjeljku svetu Gospodnju večeru, koja podsjeća na jedinstvenu Isusovu žrtvu, poistovjećuje s euharistijom, kod katolika budi dojam da je njihova misa nešto biblijsko. Kako bi biblijska pouka mogla biti priopćena na način da se izbjegne pogrešno shvaćanje, mora se ograditi od krivih učenja. Ako se to, kao u alfa tečaju, ne događa, biblijska poruka biva razvodnjena.

Djelovanje Duha Svetog i Božje riječi

U naše doba prečesto naglašavamo svoje mogućnosti i metode, zaboravljajući pritom da je naš Gospodin onaj koji "daje htijenje i djelovanje, kako se njemu sviđa" (Fil. 2,13; Heb. 12,2).

Vjera je "biti uvjeren u ono što ne vidimo" (Heb. 11,1). Suvereni Bog u osobi Duha Svetog uvjerava u grijeh, pravednost i sud (Iv. 3,8; 16,8) i svojom riječi proizvodi nanovorođenje (Rim. 10,17; 1 Pt. 1,23-25). Ne naš govor, nego njegova riječ je "živa i djelotvorna i oštija od svakog dvosjeklog mača" (Hb. 4,12). Ona je također "dobro sjeme" (Lk. 8,11; 1 Pt. 1,23) i kao "malj koji razbija stijenu" (Jer. 23,29).

Božja riječ ne treba pogoditi osjećaje nego savjest čovjeka (Dj. 2,37), da bi se pokorio evanđelju (Rim. 10,16; 2 Sol 1,8).

Vječna propast - pakao

S izuzetkom napomene da je nevjernik radi svojeg grijeha odvojen od Boga (str. 13), alfa tečaj ne kaže ništa o njegovim vječnim posljedicama. U knjižici *Isus*

Gumbel komentira Rim. 6,23: "Misli se na duhovnu smrt - zauvijek i vječno biti odvojen od Boga" (str. 17). To je točno. Ali posljedice su mnogo, mnogo gore. Biblija govori o vječnim mukama, o vatri koja se ne gasi (Mt. 13,42; Otk. 21,8).

Kakve su posljedice površnog propovijedanja evanđelja kako se to događa u alfa tečaju? Dvojbena je da li većina ljudi, koji u toj knjizi pričaju o svom životu, zamjenjuju neko posebno iskustvo ili navodne darove Duha Svetog s obraćenjem i zato su jednako toliko izgubljeni kao i prije. Jedva da netko priča kako je prepoznao svoje grešno i izgubljeno stanje pred svetim Bogom i u Isusu Kristu našao svog Gospodina i Spasitelja.

Život promijenjen u nekim područjima ne mora biti posljedica nanovorođenja. Vrijedno je pozornosti i tipično da većina ljudi, u svojim svjedočanstvima, spominje da se njihov život promijenio nakon vikenda o Duhu Svetom. Dakle, ne nakon druge i treće lekcije o Isusu Kristu i njegovu djelu na križu. Niti osoba Isusa Krista niti njegovo otkupiteljsko djelo im nije postalo važno. Na tu bismo činjenicu trebali načuliti uši.

7. Popratna riječ

Mnogi kršćani misle da su upućeni uvijek na najnovije metode koje zajednicama obećavaju uspjeh i rast. Nakon Billa Hybelsa i njegovog koncepta, već se slavi neki novi. Pritom moramo priznati da je model *Willow-creek* kao i alfa tečaj, nastao iz velike želje da se ljudi pridobiju za Isusa. Kako bismo dosegli taj cilj, ne bismo se trebali prilagođavati ljudima i njihovim željama, nego se vratiti beskompromisnom naviještanju kako su to činili i prvi kršćani i veliki propovjednici probuđenja. Njihova metoda bila je biblijski utemeljena i dokazala se kroz stoljeća.

Jesmo li uvjereni u to da se moramo boriti Boga? Ili se bojimo ljudi? Jesmo li spremni biti prezreni na ovom svijetu ili, umjesto toga, tražimo priznanje svijeta? Hoćemo li podnijeti rугanje kad na ulicama i u našim razgovorima pozivamo na obraćenje? (Gal. 1,10; Lk. 6,26) Sveto pismo nas potiče da ispitujemo (Dj. 17,11; Rim. 12,2; 1 Sol. 5,21), da se borimo za istinu (Juda 3b), da se odvojimo od lažnih učenja i učitelja (Rim. 16,17; 2 Kor. 6,14-18) i javno upozoravamo na takve (Ef. 5,11). U biblijsko naviještanje također spada razgraničiti ispravno od krivog. Kako se može Istina, a time Gospodin Isus Krist, voljeti ako se ne odvojimo od svega što se NJEMU ne sviđa? (Ps. 97,10; 2 Tim. 2,19)

Orijentacija

P.P. 549

21000 Split

info@orijentacija.com

www.orientacija.com